

**VÝKON ODBORNEJ ČINNOSTI KARIÉROVÁ
VÝCHOVA A KARIÉROVÉ PORADENSTVO V
PORADENSKOM ZARIADENÍ**

Kariérové poradenstvo je inkluzívny proces, ktorý umožňuje deťom a žiakom s rozmanitými potrebami nadobúdať zručnosti pre riadenie kariéry v rôznych vývinových štádiách tak, aby si dokázali utvárať zmysluplný osobný a spoločensky relevantný pracovný život.

Rozvoj zručností pre riadenie kariéry sa s deťmi a žiakmi cyklicky realizuje v troch oblastiach:

- a) sebaexplorácia: uvedenie si svojich silných stránok, záujmov a hodnôt, schopnosť sebareflexie, stanovenia cieľov a identifikácia individuálnych zdrojov,
- b) kariérová explorácia: pochopenie zákonitostí a požiadaviek vonkajšieho sveta a sveta práce; preskúmanie a porovnanie rôznych kariérových možností a profesijných dráh,
- c) riadenie a plánovanie vlastnej profesijnej a vzdelávacej dráhy a kontinuálne utváranie svojho života.

Kariérová výchova sa zameriava na rozvoj vedomostí, zručností, postojov a získavania pracovných skúseností a návykov detí/žiacov prostredníctvom plánovaného programu prepájania skúseností učenia v škole s prácou. Cieľom kariérovej výchovy je, aby sa deti/žiaci naučili vnímať zmysluplnosť práce vo svojom živote a získali k nej postoj ako k dôležitej súčasti plnohodnotného a uspokojivého života. Kariérová výchova sa zameriava aj na odbúravanie predsudkov a stereotypov a na sociálno-emocionálne posilňovanie detí/žiacov, aby sa dokázali v živote slobodne rozhodovať. Realizácia kariérovej výchovy prebieha v škole, špeciálnom výchovnom zariadení a školských internátoch v rámci bežnej výučby jednotlivých predmetov, vo výchovnej činnosti a aj v mimoškolských aktivitách.

Kariérový poradca (ďalej len „KP“) v poradenskom zariadení efektívne spolupracuje aj s odbornými zamestnancami (OZ) / pedagogickými zamestnancami (PZ) poverenými činnosťou kariérového poradenstva v škole a inými OZ/PZ v škole, ako aj s relevantnými OZ/PZ v špeciálnych výchovných zariadeniach (ďalej len „ŠVZ“) a v školských internátoch (ďalej len „ŠI“).

VÝKON ODBORNEJ ČINNOSTI PRÍPRAVA STRATÉGIE A KONCEPCIE KARIÉROVEJ VÝCHOVY A KARIÉROVÉHO PORADENSTVA (ĎALEJ LEN „KVaKP“) V REGIÓNE

Kompetenčný rámec	Procesný krok	Odborná činnosť	Výstup
Kariérový poradca poradenského zariadenia v sídle kraja	Strategická koncepcné plánovanie rozvoja KVaKP v kraji	<p>Definujú sa ciele a vytvára sa stratégia KVaKP v kraji so zahrnutím ostatných relevantných aktérov pre kraj, aby ku KVaKP mali prístup všetci žiaci z materských (ďalej len „MŠ“), základných (ďalej len „ZŠ“), stredných škôl (ďalej len „SŠ“), ŠVZ a ŠI.</p> <p>K relevantným aktérom patria Úrady práce sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR), významní zamestnávateľia, inštitúcie koordinácie odborného vzdelávania a prípravy, OZ/PZ poverení realizáciou KVaKP v jednotlivých školách, neziskové organizácie, zariadenia poradenstva a prevencie, ŠVZ a ŠI, riaditelia MŠ, ZŠ, SŠ, zástupcovia vysokých škôl, iné kariérové poradenské organizácie alebo centrá a pod. Môže ísť aj o aktérov mimo kraja v prípade, že sú pre stratégiu relevantní.</p> <p>V stratégii sa zohľadňujú územné špecifiká so zahrnutím prognóz rozvoja regiónu aj koordinácia a výmena informácií medzi relevantnými aktérmi. Stratégia sa zameriava aj na rozvoj ľudských zdrojov poskytujúcich KVaKP prostredníctvom poradenských služieb a iných rozvojových aktivít ako mentoring/tutoring, koučing, supervízia, vzdelávanie, metodická podpora v oblasti KVaKP, konzultácie a iné.</p>	Stratégia a plán rozvoja KVaKP v kraji

VÝKON ODBORNEJ ČINNOSTI PRÍPRAVA STRATÉGIE A KONCEPCIE KARIÉROVEJ VÝCHOVY A KARIÉROVÉHO PORADENSTVA V REGIÓNE

Kompetenčný rámec	Procesný krok	Odborná činnosť	Výstup
Kariérový poradca poradenského zariadenia	Strategická koncepcia plánovanie rozvoja KVaKP v územnej pôsobnosti poradenského zariadenia	<p>V spolupráci so zainteresovanými aktérmi v územnej pôsobnosti poradenského zariadenia sa zo strategického plánu regiónu odvodí ciele KVaKP špecifické pre daný okres a vytvorí sa plán činností KVaKP v okrese. Ak v okrese pôsobí viac poradenských zariadení, plán činností KVaKP sa vytvorí po dohode v spolupráci kariérových poradcov.</p> <p>V závislosti od zamerania a cieľov daného okresu je v pláne zahrnuté aj sieťovanie a nadviazanie širšej spolupráce s ďalšími relevantnými aktérmi a organizáciami v okrese, prípadne mimo okresu, ktorí môžu podporiť kariérový vývin detí/žiakov.</p> <p>Do činností KVaKP sa môžu podľa potreby zapájať aj iní OZ v poradenskom zariadení na základe rozhodnutia vedenia.</p>	<p>Plán činnosti KVaKP v okrese</p> <p>Zoznam poverených OZ/ PZ zodpovedných za KVaKP v príslušných školách, ŠVZ a ŠI</p>
	Oslovovanie s ponukou podpory v oblasti KVaKP v jednotlivých školách, ŠVZ a ŠI	<p>Školy, ŠVZ a ŠI v pôsobnosti poradenského zariadenia sú oslovené s ponukou podpory v oblasti kariérovej výchovy a kariérového poradenstva.</p> <p>Podpora sa ponúka v oblastiach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • diagnostickej činnosti v oblasti predpokladov a záujmov, silných stránok a potenciálu dieťaťa/žiaka, • koordinácie poskytovania a výmeny informácií o aktuálnych potrebách trhu práce a vzdelávania, • realizácie individuálneho a skupinového kariérového poradenstva, • rozvoja ľudských zdrojov, • preskúmania aktuálneho stavu a potrieb KVaKP v škole formou realizácie rozhovorov a/alebo administrovania dotazníkov prípadne s využitím ďalšej relevantnej dokumentácie školy (vízie, stratégie školy a pod.), • konzultácií ku kariérovým témam uvedených v Štátnom vzdelávacom programe pri ich realizácii vo vyučovaní jednotlivých predmetov, v rámci ŠkVP • zostavovania Plánu kariérového poradenstva a kariérovej výchovy v škole • podpory spolupráce s relevantnými aktérmi v KVaKP. <p>KP poradenského zariadenia reaguje na žiadosť povereného OZ/PZ školy pri napĺňaní Plánu kariérového poradenstva, alebo podľa aktuálne vzniknutých potrieb školy, ŠVZ a ŠI.</p> <p>V komunikácii s povereným OZ/PZ školy zodpovedným za KVaKP sa dohodne, v akom rozsahu je potrebná podpora KVaKP.</p>	Záznam o prijatí žiadosti o cielenú podporu

INDIKÁTOR PRÍPRAVA STRATÉGIE A KONCEPCIE KARIÉROVEJ VÝCHOVY A KARIÉROVÉHO PORADENSTVA V REGIÓNE

Zadefinované ciele a vytvorený strategický plán rozvoja KVaKP v kraji so zahrnutím aktérov KVaKP a z neho odvodený plán KVaKP poradenského zariadenia v okrese. Ponuka podpory v oblasti KVaKP je komunikovaná a prezentovaná školám, ŠVZ a školským internátom, sú zaevidované reakcie od jednotlivých škôl, ŠVZ a ŠI.

VÝKON ODBORNEJ ČINNOSTI REALIZÁCIA A VYHODNOTENIE ČINNOSTÍ KVaKP

Kompetenčný rámec	Procesný krok	Odborná činnosť	Výstup
Kariérový poradca poradenského zariadenia	Realizácia a podpora činností KVaKP	<p>Prebieha realizácia a podpora činností KVaKP na základe ročných plánov činností KVaKP v okrese, ako aj na základe aktuálne vzniknutých potrieb a požiadaviek detí/žiacov a ich zákonných zástupcov (ďalej len „ZZ“), OZ a PZ v školách, vedenia škôl a iných osôb, v individuálnej alebo skupinovej forme.</p> <p>Realizácia prebieha v spolupráci s poverenými OZ/PZ v školách a inými relevantnými aktérmi. Realizácia prebieha so súhlasom ZZ podľa platných predpisov.</p>	<p>Záznamy z konzultácií</p> <p>Záznamy z realizácie činností a programov/aktivít v dokumentácii KVaKP</p> <p>Zoznam účastníkov</p>
	Vyhodnotenie činností KVaKP	<p>Vyhodnotenie plnenia stratégie, cieľov, ročného plánu a realizácie činností KVaKP sa realizuje na základe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spätnej väzby od žiakov, • odovzdaných hodnotiacich správ OZ/PZ poverených realizáciou KVaKP v školách a iných relevantných osôb. <p>Na konci školského roka je vypracovaná sumárna hodnotiacia správa. Okrem zistení obsahuje aj odporúčania v oblasti cieľov, činností a aktivít do plánu KVaKP v okrese pre ďalší školský rok, prípadne následné návrhy do stratégie KVaKP v územnej pôsobnosti poradenského zariadenia.</p>	<p>Sumárna hodnotiacia správa a spracovanie odporúčaní do Plánu činnosti KP poradenského zariadenia</p>

INDIKÁTOR REALIZÁCIA A VYHODNOTENIE ČINNOSTÍ KVaKP

Z realizovaných činností a programov sú vypracované záznamy a sumárna hodnotiacia správa s formulovanými následnými odporúčaniami. Je vytvorený/aktualizovaný Plán činnosti KP poradenského zariadenia na nasledujúci školský rok.

VÝKON ODBORNEJ ČINNOSTI SKUPINOVÁ KARIÉROVÁ VÝCHOVA A KARIÉROVÉ PORADENSTVO

Kompetenčný rámec	Procesný krok	Odborná činnosť	Výstup
Kariérový poradca poradenského zariadenia	Stanovenie cieľa skupinového kariérového poradenstva	<p>V spolupráci s poverenými OZ/ PZ v školách sa identifikujú cieľové skupiny a zmapujú sa potreby v danej skupine so zohľadnením špecifických potrieb detí/žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“).</p> <p>Následne sa definuje hlavný cieľ a čiastkové ciele, ako aj obsahové zameranie programu/ jednotlivých aktivít skupinového kariérového poradenstva.</p> <p>Definované ciele sú konzultované aj s ostatnými zainteresovanými vrátane žiakov a ich ZZ.</p>	Záznam o stanovení cieľa a obsahu programu/aktivity
	Výber metód a foriem skupinového kariérového poradenstva	<p>Výber metód a foriem a zostavenie programu vychádzajú z najnovších poznatkov o KVaKP, z aktuálnych a relevantných informácií o svete práce a možnostiach formálneho a neformálneho vzdelávania. Pri ich výbere môžu spolupracovať ďalší odborníci.</p> <p>Ako formy skupinového programu kariérového poradenstva sa využívajú prednášky, besedy, diskusné kluby, osvetová činnosť, exkurzie, workshopy, výcvikové skupiny, stáže, zážitkové aktivity, skupinové kariérové poradenstvo a iné.</p> <p>Ak má zostavený program charakter preventívno-výchovnej činnosti alebo preventívneho programu, postupuje sa podľa výkonového štandardu odbornej činnosti Prevencia.</p> <p>Programy a činnosti KVaKP sa zosúladujú s inými programami preventívno-výchovnej činnosti, ktoré realizuje poradenské zariadenie.</p>	Záznam o vybranej metóde
	Stanovenie realizátora programu	Na základe výberu metód a foriem KP poradenského zariadenia v spolupráci s povereným PZ/OZ v škole stanoví realizátora programu.	Záznam o stanovení realizátora

VÝKON ODBORNEJ ČINNOSTI SKUPINOVÁ KARIÉROVÁ VÝCHOVA A KARIÉROVÉ PORADENSTVO			
Kompetenčný rámec	Procesný krok	Odborná činnosť	Výstup
Kariérový poradca poradenského zariadenia poverený OZ/PZ v škole	Realizácia programu skupinového kariérového poradenstva	Jednotlivé aktivity sa realizujú v súlade s programom skupinového kariérového poradenstva. Priebeh realizácie sa priebežne vyhodnocuje, v prípade potreby sa program modifikuje, aby boli dosiahnuté ciele programu. Realizátor priebežne zbiera spätnú väzbu od účastníkov a aktérov procesu a konzultuje priebeh skupinového programu KVakP s povereným PZ/OZ, kariérovým tímom vrátane detí/ žiakov a ich ZZ.	Zoznam účastníkov
	Vyhodnotenie a ukončenie programu skupinového kariérového poradenstva	V spolupráci kariérového poradcu poradenského zariadenia s PZ/OZ povereným KP v škole sa zvolí postup a forma administrácie a vyhodnotenie procesu/výsledku realizácie aktivity/programu. Priebežne sa informuje vedenie školy. Vyhodnotenie programu sa realizuje prostredníctvom spätnej väzby od účastníkov (ústnej/ písomnej), zmien zaznamenaných realizátormi a ak bola realizovaná diagnostika (formou posudzovacích škál, dotazníkov, testov, produktov činnosti), aj zo zistení rozdielov medzi vstupnými a výstupnými výsledkami. Realizátori informujú o zisteniach z realizácie programu skupinového kariérového poradenstva relevantné osoby, v prvom rade ZZ, ktoré môžu podporiť kariérový vývin žiakov a navrhnuť odporúčania pre ďalší postup práce s konkrétnymi žiakmi/skupinami žiakov. V prípade potreby navrhujú odporúčania pre úpravu/doplnenie plánov KVakP v škole.	Záznam záverov a odporúčaní z realizácie Aktualizovaný plán činnosti KP poradenského zariadenia
INDIKÁTOR SKUPINOVÉ KARIÉROVÉ PORADENSTVO A KARIÉROVÁ VÝCHOVA Definované ciele programu, zvolené metódy a formy, vypracované nástroje hodnotenia. Po realizácii sú spracované hodnotenia so závermi a odporúčaniami a je vytvorený aktualizovaný Plán činnosti KP poradenského zariadenia na ďalší školský rok.			

VÝKON ODBORNEJ ČINNOSTI INDIVIDUÁLNE KARIÉROVÉ PORADENSTVO
Realizuje sa podľa výkonových štandardov odbornej činnosti Poradenstvo a Diagnostika.

VÝKON ODBORNEJ ČINNOSTI SUPERVÍZNE ČINNOSTI VO VZŤAHU K VÝKONU KARIÉROVÉHO PORADENSTVA
Realizuje sa podľa výkonového štandardu odbornej činnosti Supervízia.